

Abstract

Název: Rodinná politika ve Španělsku

Klíčová slova: rodina, legislativní nástroje, ekonomické nástroje

Abstract

Hlavním cílem této diplomové práce, nesoucí název „Rodinná politika ve Španělsku“, je podrobný popis španělské rodinné politiky a jejích jednotlivých nástrojů, legislativních i ekonomických, a to za pomoci zasazení současné španělské rodinné politiky do historického kontextu, spolu s popisem významných demografických ukazatelů a jednotlivých specifických institutů španělského rodinného práva.

Tato práce je rozdělena do celkem pěti kapitol, které jsou následně členěny na jednotlivé podkapitoly. První kapitola nese název *Rodinná politika* a je rozčleněna do čtyř podkapitol, jejichž názvy vypovídají o jejich samotném obsahu. Věnuje se základnímu vymezení tohoto pojmu, jeho zakotvení ve Španělské ústavě i charakteristice jeho hlavních cílů. Vymezuje také pojem rodina, jako základní stavební jednotku společnosti, a vysvětluje její význam a základních funkce, které plní.

Druhá kapitola se věnuje jednotlivým demografickým ukazatelům majícím vztah k rodinné politice, kterými jsou plodnost, porodnost, úmrtnost, střední délka života, sňatečnost a rozvodovost. Poslední část této kapitoly popisuje jednotlivé faktory ovlivňující demografický vývoj ve Španělsku.

Třetí kapitola je zaměřena na historický vývoj rodinné politiky na území Španělska a je rozdělena do dvou podkapitol odpovídajících dvěma charakterizovaným časovým úsekům, které od sebe odděluje rok 1975, jakožto rok, ve kterém došlo k přechodu od diktatury generála Francisca Franka k demokracii. Poslední část druhé podkapitoly je věnována nejvýznamnějším sociálním a politickým činitelům ovlivňujícím rodinnou politiku od druhé poloviny 70. let, za které považují feministická hnutí, rodinné organizace a některé politické strany.

Čtvrtá kapitola charakterizuje tři specifické instituty španělského rodinného práva, které si zasluhují zvláštní pozornost pro svůj význam, stejně jako pro svou zajímavost, neboť v českém právním řádu bychom obdobnou právní úpravu hledali neúspěšně. Jedná se o manželství osob stejného pohlaví, nesezdané soužití a institut takzvané početné rodiny.

Pátá a zároveň poslední kapitola charakterizuje jednotlivé nástroje rodinné politiky, které člení do tří hlavních skupin, a to na nástroje legislativní, ekonomické a služby pro rodiny s dětmi, v rámci kterých je popsána předškolní institucionální péče o děti a její jednotlivé druhy a program na podporu rodin ve výjimečných situacích.

Podkapitola nesoucí název *Legislativní nástroje* je, vedle zásluh Lidové strany (*Partido Popular – PP*) o rozvoj rodinné politiky, věnována dvěma právním předpisům, které pro účely této práce považuji za velice významné, a to zákonu číslo 39/1999, o sladění rodinného a pracovního života, a zákonu číslo 40/2003, o ochraně početných rodin.

Část nesoucí označení *Ekonomické nástroje* je rozdělena do dvou podkapitol s názvy *Daňové nástroje* a *Finanční nástroje*.

Při popisu daňových nástrojů rodinné politiky jsem se zaměřila především na opatření na podporu početných rodin, mezi která patří sleva na dani z nemovitosti, převodu nemovitosti a sleva na poplatku za registraci nového automobilu.

Mezi finanční nástroje rodinné politiky jsem zařadila, a v kapitolách nesoucích příslušné názvy podrobně charakterizují, mateřskou, otcovskou a rodičovskou dovolenou, porodné, peněžitou pomoc v mateřství a příspěvek na péči o dítě.

V závěru této práce věnuji pozornost nedostatkům, které v systému španělské rodinné politiky spatřuji. Jedná se o malý objem finančních prostředků, jež Španělsko investuje do oblasti sociálního zabezpečení a konkrétně do podpory rodin. Dalším nedostatkem je přetrvávající nízký podíl žen na trhu práce a posledním problémem, na který by se španělští zákonodárci měli dle mého názoru zaměřit je stále klesající porodnost v této zemi. Výše uvedenou problematiku charakterizují za pomoci srovnání příslušných údajů s ostatními zeměmi Evropské unie.